Kā mans tētis atrada sev sievu

REELI REINAUS

Kuidas mu isa endale uue naise sai

RĒLI REINAUSA

Kā mans tētis atrada sev sievu

Ilustrējusi **Marja Līsa Platsa**
No igauņu valodas tulkojusi **Daila Ozola**

ZVAIGZNE ABC

821.511.113-93
Re 340

Reeli Reinaus
KUIDAS MU ISA ENDALE UUE NAISE SAI

Text © Reeli Reinaus, 2016
Illustrations © Marja-Liisa Plats, 2016

Grāmata tulkota un izdota ar Igaunijas Kultūrkapitāla fonda programmas *Traducta* atbalstu.

Tulkotāja izsaka pateicību Margusam Konnulam
par sadarbību un ieteikumiem tulkojuma tapšanā.

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana
vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.
Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Daila Ozola, 2023
© Literārā apdare, izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2023
ISBN 978-9934-31-479-7

Negaidīts lēmums

Sveiki! Vispirms iepazīsimies: mani sauc Keita, man ir divpadsmit gadu, un es mācos sestajā klasē. Es dzīvoju kādā mājā Tallinā. Sīkāk vairs nestāstīšu, citādi jūs varētu sākt mūs izsekot. Tētis jau tāpat mazliet dusmojas, ka Fredis piesaista svešinieku uzmanību.

Starp citu, Fredis ir mūsu suns, Labradoras retrīvers. Viņš ir ļoti liels, ļoti draudzīgs un ļoti mīļš. Un to pēdējo labi zina arī pats Fredis. Tāpēc viņš pie sētas cenšas pievērst katra garāmgājēja uzmanību. Daži cilvēki viņam dod ēdienu, taču tas ne vienmēr ir Fredim veselīgs. Reizēm viņi pāri sētai met konfekšu un saldējuma papīriņus, kā arī citus atkritumus.

Bet nu es nedaudz novirzījos no temata. Gribēju vēl piebilst, ka mēs dzīvojam divatā ar tēti. Precīzāk sakot, iepriekš dzīvojām. Reizēm joprojām šķiet mazliet neierasti, ka vairs neesam divi vien.

Es atklāšu arī to, ka mana mamma ir mirusi. Vairāk man par to negribētos runāt. Ne jau tāpēc, ka

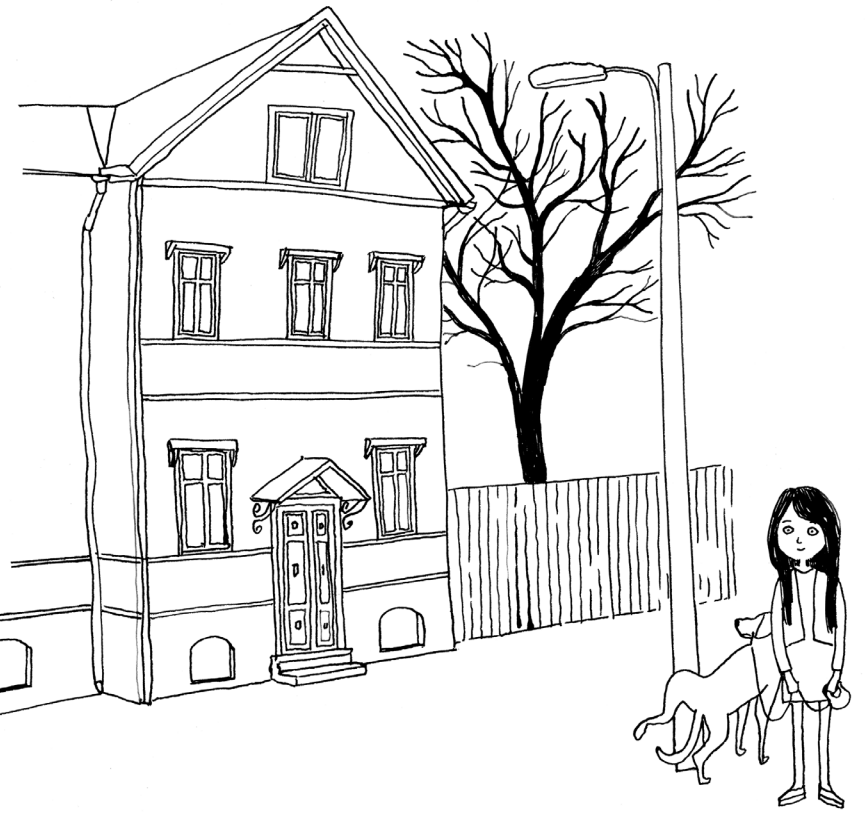

tagad esmu dikti bēdīga. Protams, esmu, bet pie tā pierod. Turklāt mamma nomira, kad es vēl biju pavisam maza, līdz ar to viņu gandrīz neatceros.

Patiesību sakot, es gribu jums izstāstīt, kā mans tētis atrada sev citu sievu. Ar to bija liela noņemšanās, sievas meklējumi gan man, gan tētim prasīja daudz laika un enerģijas. Turpmāk aprakstītie notikumi atgadījās gandrīz pirms diviem gadiem.

Līdz tam tētis bija vientuļais tēvs. Īstenībā viņš nemaz nebija tik vientuļš, jo tētim gan toreiz bija, gan arī tagad ir daudz draugu. Tas vairāk nozīmē to,

ka viņš mani audzināja viens. Bet arī par to audzināšanu varētu pastrīdēties.

Par savu tēti varu piebilst vēl to, ka viņu sauc Stens, viņam ir trīsdesmit septiņi gadi un viņš strādā par arhitektu lielā arhitektu birojā. Tātad, ja kāds vēlas būvēt māju, mans tētis vispirms sagatavo rasējumus, lai redzētu, kādai tai mājai jāizskatās.

Katrā ziņā līdz tam laikam, par kuru gribu pastāstīt, mēs ar tēti sapratāmies ļoti labi. Tētis spēja izbrīvēt laiku, lai vestu mani uz kino vai zvērudārzu vai kopā pabraukātu ar riteni. Taču reiz pienāca diena, kad viņš nolēma mainīt ierasto dzīves kārtību. Centīšos par to izstāstīt iespējami sīki.

Tas notika kādā ziemas svētdienā. Vispirms tētis mani aizveda uz kino, tad uz grāmatveikalu, kur drīkstēju izvēlēties jebkuru grāmatu. Un, it kā ar to vēl nepietiktu, pēc tam aizgājām uz kafejnīcu. Kino apmeklējums mums bija pierasta lieta, tas aizdomas neradīja. Taču grāmatveikalā jau kļuvu uzmanīga, jo parasti tētis no grāmatnīcām un bibliotēkām turas pa gabalu.

Patiesībā tētis jaunībā bijis liels lasītājs. Par to liecina arī grāmatas viņa vecāku mājā. Tās joprojām atrodas tēta vecajā istabā, tāpat kā rakstāmgalds un pie drēbju skapja piestiprinātais basketbola grozs. Bet, tā kā darba dēļ tētim jau gadiem nav bijis laika lasīt, viņš izvairās no vietām, kas saistītas ar grāmatām. Tās gan pārdod arī pārtikas lielveikalos, tomēr, par laimi, ēdienu tētis tāpēc nav pārstājis pirkt.

Īsāk sakot, gājiens uz grāmatnīcu man šķita mazliet aizdomīgs, bet kafejnīcā, kur tētis bezmaz vai uzstāja, ka man jāizvēlas vislielākais kūkas gabals, es jau biju pilnīgi pārliecināta, ka atgadījies kaut kas ārkārtējs. Tomēr, pat par spīti tam, ka būtībā kaut kam satriecošam jau biju gatava, gandrīz aizrijos ar kūkas gabalu, kad tētis pavaicāja: – Ko tu teiktu, ja es apprecētos?

– Ko?

Tas notika pārāk negaidīti. Nez kāpēc uzreiz atcerējos, ka man visas tuvākās nedēļas nogales ir aizņemtas. Nākamajā sestdienā un svētdienā ar skolas dramatisko pulciņu piedalīsimies teātra festivālā, pēc

tam jābrauc uz vieglatlētikas sacensībām, bet tad būs manas labākās draudzenes Meritas dzimšanas diena. Iedomājos skatu, kā tētis ar baltā kleitā tērpušos sievu stāv pie altāra, bet es tai pašā laikā lecu tālumā. Tas mani ļoti apbēdināja.

Tētis laikam to pamanīja, jo piepeši izskatījās nobijies.

– Es sapratīšu, ja tu nepiekrīti vai... – viņš piebilda.

– Kad?

– Kas tad?

– Kad tu precies?

Sacensības es vēl varētu izlaist, bet teātra festivālu gan ne. Mūsu skolotāja neņem vērā nekādus aizbildinājumus, izņemot slimību, un es biju pavisam droša, ka arī tāds fakts kā mana tēta kāzas atstātu viņu pilnīgi vienaldzīgu.

– Es... Tas vēl nav nolemts, – tētis teica. – Vispirms gribēju noskaidrot, ko tu par to domā.

– Tātad tuvākajā laikā nekādu kāzu nebūs? – Uzreiz izjutu milzu atvieglojumu.

Tētis pasmaidīja. – Nē, nebūs.

Nu vismaz biju pārliecināta, ka tētis neplāno apprecēties slepus. Bet es ne brīdi nebiju padomājusi par viņa iespējamo sievu.

– Bet ar ko tu precēsies? Tad, kad beidzot to darīsi.

– Nezinu, – sacīja tētis. – Sākumā vēlējos apspriesties ar tevi.

– Tātad tu vēl nevienu neesi noskatījis?

– Nē. – Tētis izskatījās gandrīz nelaimīgs.

Es jutos mazliet vīlusies. Tas nemaz nebija mana tēta dabā: nākt klajā ar tik grandiozu ziņu, bet tad likt saprast, ka nekas vēl īsti nav nolemts. Es jau degu nepacietībā aplūkot nākamās sievas foto, bet izrādījās, ka tētis vēl nav viņu atradis. Pat ne sācis meklēt.

– Ar ko tad tu grasies precēties?

Tētis iesmējās. – Sievietes no pasaules vēl nav izzudušas, – viņš noteica.

Tieši tāpat laiku pa laikam mēdz apgalvot tēta draugs un darbabiedrs Riho.

– Tas gan tiesa.

– Bet vai tu piekrīti? – tētis cerīgi jautāja.

Pamāju ar galvu. Protams, piekrītu. Gribu taču, lai tētis ir laimīgs.

Neko citu par viņa ieceri pateikt nemācēju. Piepeši atklāju, ka no milzīgā kūkas gabala esmu apēdusi tikai pāris kumosu. Vairāk nekārojās. Jutu dīvainu satraukumu. Ne nu gluži bailes, drīzāk gaidas. Mani pārņēma nojausma, ka nupat, nupat kaut kas notiks un šis "kaut kas" ietekmēs manu dzīvi.

Laikam tomēr drusciņ biju arī nobijusies. Nespēju iedomāties, kā būtu dzīvot vienā mājā ar pavisam svešu sievieti. Vai samierināties ar to, ka tēta uzmanība drīz nepiederēs pilnībā man un brīvo laiku pavadīsim citādi, nekā to darījām līdz šim.

Saprotams, tolaik man ne prātā nevarēja ienākt, cik to sieviešu īsti ir un ka vienā brīdī man sāks likties: viņas tiešām izzūd.

Vismaz normālās.

Zeltraces un ērces

Kad mēs todien pārradāmies mājās, es drīz vien atkal pievērsos tēta precību plāniem.

– Ar ko tu domā sākt? – es vaicāju.

Visu ceļu biju lauzījusi galvu par tēta jauno sievu un biju pamatīgi satraukusies. Domās biju uzskaitījusi veselu rindu īpašību, kurām būtu jāpiemīt manai pamātei. Viņai jābūt labsirdīgai, draudzīgai, gudrai un izpalīdzīgai, kā arī jāmīl suņi, jo viņai taču būs jādzīvo ne tikai ar mani un tēti, bet arī ar Fredi. Es pat zināju, kā viņai jāizskatās, – tieši tā kā Keitas Blanšetas tēlotajai fejai Galadrielai filmās "Hobits" un "Gredzenu pavēlnieks". Katrā ziņā man viss bija skaidrs.

Taču, man par pārsteigumu, izrādījās, ka tētim nekāda īpaša plāna nav. Tas nudien nebija viņam raksturīgi.

Par atbildi uz manu jautājumu tētis tikai paraustīja plecus. – Nu, es tagad paraudzīšos apkārt ar tādu skatienu, – viņš beidzot mazliet īdzīgi noteica.

Ar kādu skatienu? Manuprāt, tētim nebija skatiena, kas gāztu sievietes no kājām, bet varbūt es to tikai nebiju pamanījusi.

– Bet vai tu vismaz zini, kādu sievu gribi? – katram gadījumam pajautāju. Šķita, ka mans entuziasms ir daudz lielāks nekā tēta.

– Labu, protams, – viņš nomurmināja.

Bija patīkami zināt, ka tētis negrib vest mājās ne filmās redzēto ļauno pamāti, ne kādu dusmīgu skolotāju vai raganai līdzīgu briesmoni.

– Laba sieva ir laba izvēle, – es augstsirdīgi apstiprināju.

Bet tad mani atkal pārņēma bažas. Sapratu, ka tētim nav ne jausmas, ko viņš meklē un kādu sievu grib atrast. Šķita, ka jāņem groži savās rokās vai vismaz process jāpatur acīs.

– Manuprāt, tev vajadzētu izveidot sarakstu ar vēlamajām sievas īpašībām, – ieteicu. – Pasaki, kad būsi beidzis, tad domāsim tālāk.

Tētis pasmaidīja. Tiesa, pēc mirkļa atklājās, ka ne jau manis pieminētā saraksta dēļ.

– Es priecājos, ka tev tā doma patīk, – viņš sacīja.

Patīk? Tobrīd es jau biju daudz vairāk aizrāvusies nekā tētis. Tas bija gandrīz tāpat kā pirms četriem gadiem, kad mēs nolēmām paņemt sunīti: zināju, ka tūlīt, tūlīt man būs suns, bet vēl nezināju, kādas sugas un ar kādu raksturu. Gaidīšanas satraukums, kas sekoja pēc lēmuma pieņemšanas, bija teju tikpat

milzīgs kā sajūsma, ko jutu, pirmo reizi ieraugot Fredi.

Proti, vienu dienu, pārnācis no darba, tētis paziņoja, ka kāda viņa nodaļas darbinieka sunītei piedzimuši kucēni; ja gribam, varam vienu paņemt. Kad pēc trim nedēļām aizgājām tos apskatīt, Fredis man uzreiz iekrita acīs. Palūkojos uz viņu un zināju, ka tas būs mans suns. Laikam arī Fredis juta ko līdzīgu, jo viņš tūlīt pienāca klāt un nolaizīja mani, bet, kad

gājām prom, izskatījās tāds kā sabēdājies. Es gan viņam pateicu, ka vēlāk, kad šis būs mazliet paaudzies, atnāksim pakaļ pa īstam. Nezinu, vai viņš saprata, bet mēs vārdu turējām, un tagad Fredis dzīvo pie mums.

Nu es jutos līdzīgi. Tomēr biju pārliecināta, ka savu nākamo sievu starp visām citām sievietēm tētim vajadzētu atpazīt mazliet labāk nekā man.

Par mūsu ģimenes jaunumiem pirmdien skolā pastāstīju savai labākajai draudzenei Meritai. Mēs jau kopš pirmās klases sēžam vienā solā, un mums vienai no otras nav noslēpumu. Merita man stāsta visu par savu dzīvi, bet es viņai – par savējo. Jāatzīstas, ka man viņai nav bijis nekā satriecoša ko pastāstīt, jo salīdzinājumā ar Meritas dzīvi manējā līdz šim bijusi ārkārtīgi garlaicīga.

Tāpat kā man nav mammas, Meritai nav tēta. Taču te arī mūsu līdzība beidzas. Proti, pēdējo piecu gadu laikā Meritai bijuši vismaz četri patēvi. Un tas jau ir kaut kas. Katrā ziņā tas bijis par cēloni dažādām pārsteidzošām, smieklīgām, kā arī mazliet skumīgām situācijām, par kurām draudzene man laiku pa laikam pastāsta.

Merita tik tikko pagūst iepazīties ar jauno patēvu, kad mamma pēkšņi paziņo, ka abiem īsti nesaskan, vai atrod kādu citu iemeslu, lai izbeigtu attiecības. Reizēm to vīriešu vaina man nemaz nešķiet tik liela, tāpēc radies priekšstats, ka viņas mamma to visu

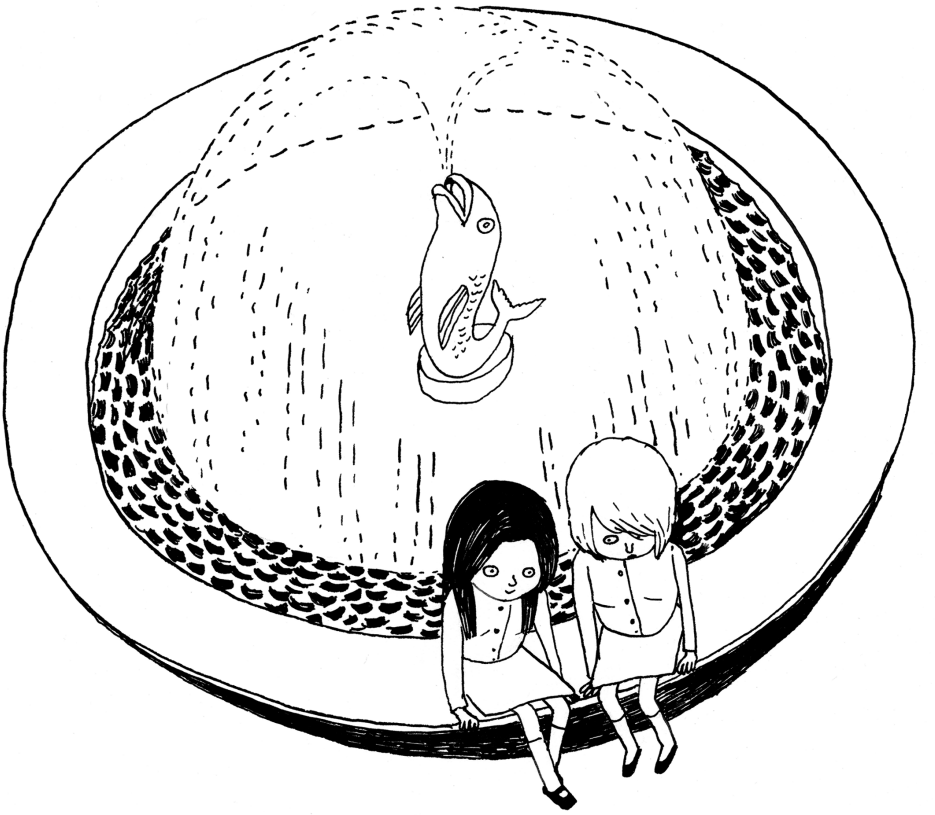

izdomā. Bet to es draudzenei neuzdrīkstos izpaust. Lai vai kā, mammai uzreiz ir pa ķērienam jauns patēva kandidāts, un nekad vēl nav bijis tā, ka Meritai mākslas stundā nav, kam zīmēt Tēva dienas apsveikuma kartīti. Tikai manā kartītē tētim allaž ir zilas acis, brūni mati un dažkārt arī pāris dienu neskūta bārda, bet draudzenes zīmētajā reizēm attēlots blonds vīrietis, dažkārt – garmatains brunets, bet citreiz – plikpauris.

– Tavam tētim jābūt ļoti uzmanīgam, – viedi noteica Merita, kad uzreiz pēc pirmās stundas biju viņai paziņojusi savus jaunumus.

– Kāpēc uzmanīgam?

– Lai nenonāktu zeltraces vai ērces nagos, – paskaidroja draudzene.

Zeltraces vai ērces? Es gan zināju abu vārdu nozīmi, tomēr nesapratu, ko Merita ar to grib pateikt.

– Tu domā sievieti ar zeltraces profesiju, vai? – jautāju, juzdamās mazliet muļķīgi.

Merita iesmējās. – Tici man, viņas tiešām ir profesionāles. Mans pēdējais patēvs Tarvo stāstīja, ka viņa drauga brūtes bijušas vienas vienīgas zeltraces.

– Oho, visām viena profesija... – Nojautu, ka te ir kāds āķis, bet kā gan es to varēju zināt?

Iezvanīja stundas sākumu, un klasē uzreiz ienāca skolotāja, tāpēc man nācās gaidīt visu dabaszinību stundu, lauzot galvu par to, kā gan profesionālas zeltraces varētu sagandēt tēta dzīvi.

Par laimi, nākamajā starpbrīdī uzzināju krietni vairāk. Izrādās, par zeltračiem mēdz saukt ne vien cilvēkus, kas no zemes rok zeltu, bet arī sievietes, kuras interesē tikai vīra nauda un manta.

Bet ērce var apzīmēt sievieti vai arī vīrieti (Merita apgalvoja, ka viens no viņas patēviem esot bijis ērce), kas iekārtojas uz dzīvi pie sava izredzētā un tad tup viņam uz kakla. Draudzenes stāstījums izklausījās tik briesmīgs, ka bija skaidrs – tētis noteikti jābrīdina.

– Vai man ir jāzina vēl kaut kas? – katram gadījumam pavaicāju.

Merita iesmējās. – Protams. Ir vesels lērums sieviešu, no kurām tavam tētim būtu jāuzmanās. Bet šie divi tipi ir visbīstamākie.

Vakarā tētim mājās pastāstīju, ka viņam ērču un zeltraču dēļ jātur acis vaļā. Jāatzīst, tēta acis iepletās, vien izdzirdot brīdinājumu.

– Kur tu to saklausījies? – viņš jautāja.

Man šķita, ka tētis ir noraizējies.

– Merita brīdināja. Viņa izstāstīja, ka iemīlējušies esot kā akli, tāpēc viņus viegli izmantot savā labā. Īsāk sakot, es tevi uzmanīšu.

Tētis sāka smieties. – Skaidro saprātu jau nu netaisos zaudēt.

Es, protams, viņam nenoticēju.